

VEELGESTELDE VRAGEN

Wanneer komt er duidelijkheid over de BRL100 en BRL200?

We verwachten dat de overheid deze in het tweede kwartaal van 2025 publiceert.

Wanneer moeten installateurs aan de nieuwe certificering voldoen?

BRL100 (certificering voor bedrijven): Daarover heeft de overheid nog geen besluit genomen.

BRL200 (certificering voor personen): Volgens de planning van Rijkswaterstaat worden vanaf 29 maart 2026 alleen nog 'nieuwe stijl' examens afgenomen, dat wil zeggen volgens de nieuwe indeling van certificaten (A1, A2, B, C, D en E).

Vanaf 29 september 2025 is persoonscertificering wettelijk verplicht, ook voor het werken met koolwaterstoffen (zoals propaan), CO₂ en ammoniak. Vóór 12 maart 2029 moet iedereen een nieuw persoonscertificaat volgens de nieuwe indeling (certificaat A1, A2, B, C, D, E) gehaald hebben om nog te mogen werken met dat betreffende koudemiddel.

Reeds behaalde erkende en in CRT geregistreerde VVAKK-ACB- of VVAKK-ACK-certificaten blijven geldig onder de voorwaarden waaronder ze zijn uitgegeven, maar uiterlijk tot 12 maart 2029.

Hoe gaan we om met koolwaterstoffen tussen nu en 2029?

Personen: Momenteel moeten monteurs die koudemiddelhandelingen met F-gassen uitvoeren, een persoonscertificering hebben. Dat gaat vanaf 29 september 2025 ook gelden voor koolwaterstoffen, CO₂ en ammoniak. Dit is een wettelijke verplichting. Vanaf die datum moeten personen die koudemiddelhandelingen doen met koolwaterstoffen (en CO₂ en ammoniak), daarvoor gecertificeerd zijn. Als de monteur nu al een VVAKK-ACB- of ACK-certificaat heeft voor het werken met koolwaterstoffen, ammoniak of CO₂ met een bepaalde hoeveelheid koudemiddel, dan kan daarmee worden doorgewerkt tot uiterlijk 12 maart 2029 – of eerder, als hun ACK of VVAKK-ACB-certificaat eerder verloopt. Wanneer het nieuwe certificaat (A1, A2, B, C, D en/of E) is behaald, dan is deze voor zeven jaar geldig.

Bedrijven: De nieuwe BRL100 (certificering voor bedrijven), die dit jaar wordt gepubliceerd door de overheid, zal naast F-gassen ook gaan over het gebruik van koolwaterstoffen, CO₂ en ammoniak als koudemiddel. Het gaat vooral om het hebben van voldoende gecertificeerde personen en geschikte gereedschappen en procedures binnen het bedrijf.

Hoe krijgen we zoveel mensen in zo'n korte tijd opgeleid?

Dat is een uitdaging. De opleiders zijn al een jaar in voorbereiding en niet iedereen hoeft een cursus te volgen. Een cursus is namelijk niet verplicht (het examen wel). Er is een online leerplatform gemaakt onder regie van NVKL om de theoretische kennis op orde te krijgen. De opleiders bieden cursussen ter voorbereiding op de examens, en/of complete opleidingen voor nieuwe instroom inclusief een examen aan.

Wat is de geldigheidstermijn van het nieuwe A1, A2, B en C certificaat?

Voor de nieuwe certificaten geldt een geldigheidstermijn van 7 jaar voor de A1, A2, B of C certificaat. Houd de verloopdatum zorgvuldig in de gaten en plan op tijd de hercertificering in.

VEELGESTELDE VRAGEN

Zijn de vrijstellingen voor de nieuwe examens al bekend?

A1 (F-gassen + koolwaterstoffen)

Kandidaten die beschikken over een nog geldig F-gassen categorie 1 EN VVAKK-B1 Brandbare koudemiddelen krijgen in het proces van hercertificeren vrijstelling voor het praktische deel van het nieuwe A1 (F-gassen en Koolwaterstoffen) examen, mits je kunt bewijzen dat je over actuele vaardigheden en kennis beschikt die gelijkwaardig zijn aan de in bijlage I (van 2215/2024) vermelde kwalificaties, vaardigheden en kennis. Dit bewijs wordt geleverd door te slagen voor een in het theorie-examen toegevoegde module, waarin specifieke praktische vaardigheden getoetst worden middels theoretische vragen.

C (ammoniak)

Kandidaten die beschikken over een nog geldig ACK-A Ammoniak (NH₃) of VVAKK-A1 Ammoniak (NH₃) (ongeacht inhoud koudemiddel), krijgen in het proces van hercertificeren vrijstelling voor het praktische deel van het nieuwe C (Ammoniak) examen, mits je kunt bewijzen dat je over actuele vaardigheden en kennis beschikt die gelijkwaardig zijn aan de in bijlage I (van 2215/2024) vermelde kwalificaties, vaardigheden en kennis. Dit bewijs wordt geleverd door te slagen voor een in het theorie-examen toegevoegde module, waarin specifieke praktische vaardigheden getoetst worden middels theoretische vragen.

B (CO₂)

Kandidaten die beschikken over een nog geldig ACK-C Kooldioxide (CO₂) of VVAKK-C1 Kooldioxide (CO₂) (ongeacht inhoud koudemiddel) krijgen in het proces van hercertificeren vrijstelling voor het praktische deel van het nieuwe B (CO₂) examen, mits je kunt bewijzen dat je over actuele vaardigheden en kennis beschikt die gelijkwaardig zijn aan de in bijlage I (van 2215/2024) vermelde kwalificaties, vaardigheden en kennis. Dit bewijs wordt geleverd door te slagen voor een in het theorie-examen toegevoegde module, waarin specifieke praktische vaardigheden getoetst worden middels theoretische vragen.

Hoe krijgen we zoveel mensen voor 12 maart 2029 geëxamineerd?

Er zijn drie exameninstellingen (STEK, STE en PBNA). De exameninstellingen maken gebruik van een beperkte hoeveelheid aan geaccrediteerde praktijklocaties van opleiders en bedrijfsscholen. Het aantal opleiders met geaccrediteerde praktijklocaties bepaalt dus de capaciteit van examenkandidaten. Dit vereist een zorgvuldige afstemming en planning.

De theorie-examens kunnen op afspraak met een van de exameninstellingen op diverse locaties, dagen en tijden worden ingepland, eventueel ook bij een bedrijf aan huis. Hierover kun je zelf afspraken maken met een exameninstelling naar keuze. Deze locatie moet dan wel voldoen aan de gestelde eisen van de GEC voor het afnemen van theorie-examens. De exameninstelling kan je hierover informeren.

Maak een plan voor jouw organisatie en zorg dat je van alle medewerkers in beeld hebt wanneer zij een examen moeten afleggen, rekening houdend met vervaltijden van hun huidige VVAKK-ACB- of VVAKK-ACK-certificaat, én de certificaten die nodig zijn om te werken met synthetische en natuurlijke koudemiddelen. Op tijd inplannen van examens én rekening houden met mogelijke herexamens is ons advies. Hoe eerder de exameninstelling op de hoogte is van jouw wensen, hoe beter zij deze in kunnen passen. Wanneer iedereen wacht tot eind 2028/begin 2029, is er niet voldoende capaciteit. Tijdige en zorgvuldige planning is dus belangrijk.

VEELGESTELDE VRAGEN

Is er een doorlooperperiode? Als iemand bijvoorbeeld volgend jaar met propaan of ammoniak moet werken maar hij/zij voldoet niet tijdig aan de juiste kwalificaties, mag diegene dan niet met deze koudemiddelen werken? Dat mag inderdaad niet. Na 29 september 2025 moet iedereen die met die koudemiddelen werkt, gecertificeerd zijn. Dat is in het belang van de veiligheid van de monteur en de gebruikers.

Hoe is de overgang geregeld? Ik heb monteurs die hun ACB-diploma gaan halen. Hoe zit dit vanaf 29 maart 2026? Nederlandse ACB-certificaten blijven geldig volgens de voorwaarden waaronder ze zijn uitgegeven, en tot uiterlijk 12 maart 2029. Vanaf 29 maart 2026 worden er geen VVAKK-ACB-examens meer afgenomen en géén VVAKK-ACB-certificaten meer uitgegeven, en vallen koolwaterstoffen (en ook CO₂ en ammoniak) onder het Europese systeem van certificering voor het werken met koudemiddelen. Vanaf dan worden er dus A1, A2, B, C, D en E certificaten uitgegeven, die in de hele Europese Unie (EU) worden erkend.

Hoe zijn de eisen in onze buurlanden? Zijn die net zo zwaar als in Nederland?

De eisen komen uit de Europese F-gassenverordening ((EU) 2024/573) en de Europese uitvoeringsverordening over certificering ((EU) 2024/2215). Deze gelden in alle EU-lidstaten, waaronder Nederland.

Hoe zit het met de handhaving wat betreft niet-gecertificeerde bedrijven?

In Nederland is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) verantwoordelijk voor de handhaving.

Hoe kunnen wij klanten zo goed mogelijk informeren over de veranderingen?

NVKL heeft speciaal voor klanten van leden een informatiepakket ontwikkeld. Dit pakket is te downloaden op www.nvkl.nl/f-gassenverordening.

Wanneer is het online leerplatform van NVKL in gebruik?

Het online leerplatform is samengesteld door inhoudsdeskundigen in werkgroepen met NVKL-leden en opleiders. Het online leerplatform wordt beheerd door leermiddelenleverancier ATP en is woensdag 10 september 2025 in gebruik gegaan.

Hoe ziet het online leerplatform eruit?

Het online leerplatform werkt via een inlogcode. Je komt dan in een catalogus terecht en kunt bij alle modules. Je kiest zelf welke leerlijn (A1, A2, B of C) voor jou relevant is. Je kunt een instaptoets doen om te kijken hoe het met je kennis is gesteld, waarna je een advies krijgt om een route door de modules te volgen. Het volgsysteem houdt je vorderingen bij. Elke leerlijn bestaat uit korte online modules met tekst, filmpjes, plaatjes, interactieve onderdelen en checkvragen. Per module staat aangegeven of deze module examenstof bevat (need to have) of extra onderbouwende stof bevat (nice to have).

Is het online leerplatform geschikt voor alle werknemers?

Het online leerplatform is geschikt voor iedereen die zich online op eigen tijd en plaats de theoretische kennis die nodig is voor een A1, A2, B of C examen eigen wil maken. Heb je hulp nodig met inloggen of heb je vragen, maak dan gebruik van de helpdeskfunctie.

Is het leerplatform geschikt voor mensen met dyslexie /ook voorzien van een voorleesfunctie?

Er is in de opstelling van de teksten zoveel mogelijk rekening gehouden met dyslecten. De teksten in de leermodules op het leerplatform zijn voorzien van een voorleesfunctie. De download pdf's met aanvullende informatie bevatten geen voorleesfunctie.

VEELGESTELDE VRAGEN

Hoe kom ik aan een inlogcode voor het online leerplatform en hoe lang is deze geldig?

Je kunt een inlogcode aanschaffen voor € 45,- (of € 42,50 voor werknemers van NVKL-lidbedrijven). Je krijgt vanaf het moment van gebruik maken van de inlogcode een half jaar toegang tot het platform.

Zijn er proefexamens beschikbaar?

Proefexamens verzorgen is een taak van de gemeenschappelijke examencommissie van de Stichting CerVaKo die de examens beheert. In het online leerplatform zitten toetsen waarmee je jezelf kunt toetsen op het beheersen van de stof.

Moet een 65-jarige toch weer examen doen?

Iedereen die werkt met synthetische of natuurlijke koudemiddelen moet aan kunnen tonen dat diegene een geldig certificaat heeft om met dat koudemiddel te werken. De huidige certificaten blijven geldig t/m 11 maart 2029.

Moet ik een cursus volgen om examen te doen?

Een cursus volgen bij een opleider is niet verplicht. Wanneer je voor het eerst van je leven een examen aflegt, is dit wel sterk aanbevolen. Praktijkvaardigheden kun je leren door een cursus te volgen, of misschien heeft jouw werkgever daar de faciliteiten voor in huis.

Ga je voor een hercertificering en denk je dat je voldoende kennis en vaardigheden in huis hebt om het examen af te leggen? Dan kun je je ook rechtstreeks bij een exameninstelling aanmelden. Kortom, hoe je aan de kennis en vaardigheden komt, mag je zelf bepalen. Het examen test of je deze in huis hebt.

Hoe kan ik mij voorbereiden op het examen?

- Je kunt je voorbereiden op het theorie-examen door het online leerplatform te volgen.
- Je kunt een cursus volgen die past bij jouw leerbehoefte bij een van de opleiders.
- Je kunt jezelf voorbereiden door je te verdiepen in de eindtermen die zijn opgesteld door de examencommissie te bestuderen en te checken of je voldoende kennis en kunde in huis hebt om het examen af te leggen.
- Je kunt je praktijkvaardigheden oefenen op je bedrijf en/of met je collega's, indien je werkgever daar de faciliteiten voor heeft.

Moet ik theorie- of praktijkexamen doen?

Het examen bestaat uit een theorie-examen en een praktijkexamen. Het theorie-examen wordt afgenomen, onder menselijk toezicht, door een exameninstelling. Het praktijkexamen vindt plaats op een door de gemeenschappelijke examencommissie geaccrediteerde examenlocatie.

VEELGESTELDE VRAGEN

Wie zijn de opleiders?

- Opleidingscentrum GO*
- Alfa-college Groningen - DNA Next
- Breman Academy
- IW
- Koning Willem I College
- ROVC
- Yonder
- Studium
- Techniek College Rotterdam
- Wasco (in samenwerking met Opleidingscentrum GO*)
- TechTec
- All Natural Opleidingen
- TEB Vakschool
- Kemkes

Een overzicht van alle opleiders met meer informatie is te vinden op www.nvkl.nl/opleidingen-en-trainingen/f-gassen.

Heeft elke exameninstelling zijn eigen examen?

Nee, alle exameninstellingen werken met dezelfde itembank aan theorievragen en praktijkopdrachten.

Wat moet ik kennen en kunnen om examen te doen?

De eind- en toetstermen worden vastgesteld door de GEC gebaseerd op de vereisten uit de ANNEX bij de F-gassenuitvoeringsverordening. Deze zijn in juni 2025 gepubliceerd.

Zijn Nederlandse certificaten ook in het buitenland geldig?

Ja, de certificaten die worden uitgegeven als gevolg van de F-gassenverordening worden in de hele EU erkend. Soortgelijke certificaten die in een ander EU-land zijn uitgegeven, zijn ook in Nederland geldig. VVAKK-ACB- en ACK-certificaten zijn alleen in Nederland geldig.

Komen er ook examens en opleidingen in het Engels?

Ja, diverse opleiders zijn hiermee bezig. Ook de examens en het leerplatform komen op termijn in het Engels beschikbaar.

Tot wanneer blijft het F-gassencertificaat of VVAKK-ACB-certificaat geldig?

- Het F-gassencertificaat blijft tot en met 11 maart 2029 geldig.
- Het VVAKK-ACB-certificaat is 7 jaar geldig, maar uiterlijk tot en met 11 maart 2029.

Als je nu een VVAKK-ACB doet, heb je dan voordeel bij de nieuwe certificaten of moet je dan opnieuw beginnen?

Op 31 maart 2025 heeft de gemeenschappelijke examencommissie besloten dat iemand die in het bezit is van een F1-certificaat en een in CRT geregistreerd VVAKK-B1-certificaat, straks alleen een online theorie-examen hoeft te doen, waar ook naar praktijkvaardigheden wordt gevraagd. Deze kandidaten hoeven dus geen praktijkexamen meer af te leggen. Het is nog niet bekend wat voor vrijstellingen de F-gassencertificaten in combinatie met B3, of zonder B3 opleveren in het nieuwe praktijkexamen.

VEELGESTELDE VRAGEN

Heeft het nog nut om nu nog mijn F-gassen cat.1 te halen als er in maart 2026 een A1 opleidingen certificaat is?

Als je nu met F-gassen wil of moet werken, moet je nu een F-gassencertificaat halen. Dit certificaat is nog geldig tot en met 11 maart 2029. Voor die tijd moet je dan een nieuw A1-certificaat halen om ook na die tijd te kunnen werken.

Kan ik na maart 2026 mijn F-gas cat. 1 / cat. 2 nog aanvullen met een B1- of B3-certificaat? Of moet ik na maart 2026 dan het A1 doen en krijg ik dan vrijstelling voor de onderdelen van de synthetische koudemiddel onderdelen, of moet ik dan weer een hele opleiding doen?

Het is nog niet bekend welke vrijstellingen een F cat.1 of F cat.2 certificaat geeft. Opleidingen volgen is sowieso niet verplicht. Een F-gassencertificaat aanvullen met een B1- of B3-certificaat kan niet meer zodra de nieuwe examens beschikbaar komen. Deze worden dan niet meer uitgegeven.

Krijg ik een nieuw pasje?

Nee, je vindt je certificaat terug in je vakpaspoort van het Centraal Register Techniek. Kijk voor meer informatie op www.centraalregistertechiek.nl.

Hoe kom ik aan een digitaal vakpaspoort?

Download de app vakpaspoort van het Centraal Register Techniek en registreer je. Alle behaalde diploma's en certificaten staan daarin. Je kiest zelf of je je diploma's en certificaten met je werkgever wil delen.

Wat is de maximale hoeveelheid brandbaar koudemiddel die ik in mijn bestelbussen mag vervoeren?

Veel installateurs vervoeren dagelijks brandbare stoffen, zoals acetyleen en brandbare koudemiddelen, in hun bestelbussen. De regels rondom het vervoer van gevaarlijke stoffen over land zijn vastgelegd in de Europese ADR-wet. Die wet voorziet ook in vrijstelling voor een aantal ADR-eisen, zoals het voeren van oranje borden op de bus tijdens vervoer. Hier is wel een aantal voorwaarden aan verbonden. De stoffen moeten voor eigen werkzaamheden worden gebruikt en er zijn maximale hoeveelheden die zo vervoerd mogen worden, afhankelijk van het type stof dat men vervoert (de '1000-punten regel'). Het aantal kilogrammen stof vermenigvuldigd met een bepaalde factor – afhankelijk van de vervoerscategorie – moet onder de 1000 punten blijven.

We nemen R290 (propaan) als voorbeeld. Propaan is brandbaar en valt in vervoerscategorie 2, wat betekent dat het aantal aanwezige kilogrammen vermenigvuldigd moet worden met een factor 3. We zien dus dat men – om onder de 1000 punten te blijven – maximaal 333 kg propaan in de bus mag hebben om bovenstaande vrijstelling te hebben. Eisen zoals de aanwezigheid van een 2 kg ABC-brandblusser, een rookverbod, juiste etikettering van de gasflessen en juiste vervoersdocumenten blijven wel gewoon geldig, ook al wordt er aan de 1000-punten regel voldaan. Ook moet de bus goed geventileerd zijn. Hoe, daar is de ADR niet expliciet over. Aanbevolen is een diagonale luchtstroom door de cabine, bijvoorbeeld door middel van een rooster onder in de achterdeur, en een ventilator op het dak.

Kijk voor meer informatie op www.ilent.nl/documenten/publicaties/2023/01/01/infoblad-1000-punten-tabel.

VEELGESTELDE VRAGEN

Ik heb een B1-opleiding gepland in Q1 2026. Gaat dit nog wel door, of bestaat de B1 na maart 2026 helemaal niet meer?

Na 29 maart 2026 kunnen er geen B1-certificaten meer gehaald worden. Of je wel of geen opleiding gaat volgen beslis je zelf. Als je veilig wil leren werken met brandbare koudemiddelen, is een opleiding volgen altijd een goed idee. Het zal echter niet leiden naar een B1-examinering, omdat dat examen dan niet meer bestaat.

Propan wordt voornamelijk toegepast in monoblocs. Dit zijn gesloten systemen < 3 kg. Moet je dan ook koolwaterstof gecertificeerd zijn?

Als je geen werkzaamheden verricht met koudemiddel en het koudemiddelcircuit niet opent, dan is certificering niet verplicht. Let er wel op dat volgens de Nederlandse Arbouwetgeving, de monteur wel op de hoogte moet zijn van mogelijke risico's en hoe deze kunnen worden geminimaliseerd. Je werkt met een brandbaar koudemiddel, dit brengt veiligheidsrisico's met zich mee. Nederlandse vereniging voor ondernemingen op het gebied van koudetechniek en luchtbehandeling.

Welke certificaten zijn er bij de installatie van een warmtepomp nodig?

Monteur: Als er koudemiddelhandelingen worden gedaan (zoals lekcontrole, vullen, leeghalen, vacumeren of andere handelingen aan het koudemiddelcircuit), dan moet de monteur gecertificeerd (BRL-200) zijn om te mogen werken met dat type koudemiddel. Dat geldt nu al voor F-gassen, en geldt vanaf 29 september 2025 ook voor koolwaterstoffen (zoals propaan en isobutaan), CO₂ en ammoniak.

Installatiebedrijf: Daarnaast moet ook het installatiebedrijf zijn gecertificeerd (BRL-100).

Wie controleert er of een monteur met de juiste certificering aan een installatie heeft gewerkt?

De monteur vermeldt zijn of haar certificeringsnummer op de werkbbon, na de werkzaamheden. Als er voor de installatie een logboekverplichting geldt, dan wordt de werkbbon in het logboek bijgevoegd.

Mag een willekeurige monteur zonder de benodigde PBM's en certificaten werken aan een installatie met koolwaterstoffen (bijvoorbeeld eerste lijnstoring)?

Dat mag niet. Als er koudemiddelhandelingen worden gedaan (zoals lekcontrole, vullen, leeghalen, vacumeren of andere handelingen aan het koudemiddelcircuit), dan moet de persoon gecertificeerd zijn voor dat type koudemiddel. Dat geldt nu al voor F-gassen, en geldt vanaf 29 september 2025 ook voor koolwaterstoffen (zoals propaan en isobutaan), CO₂ en ammoniak. Die certificering laat zien dat de monteur zich bewust is van de risico's en weet welke veiligheidsmaatregelen moeten worden genomen.